

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан факультету

 Людмила СТАНІСЛАВОВА

30 серпня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

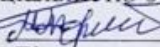
Проблемні питання української мови

Назва дисципліни

Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність 014 Середня освіта
Предметна спеціальність 014.01 Середня освіта. Українська мова і література
Рівень вищої освіти другий магістерський
Освітня програма Середня освіта. Українська мова і література
Обсяг дисципліни 5 кредитів ЄКТС
Шифр дисципліни ОПП.04
Мова навчання українська
Статус дисципліни обов'язкова (цикл професійної підготовки)
Факультет гуманітарно-педагогічний
Кафедра української філології

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни Кредити ЄКТС	Кількість годин						Курсова робота	Форма семестрового контролю	
				Аудиторні заняття				Індивідуальна робота студентів	Самостійна робота студента		Залік	Іспит
				Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття					
Д	1	1	5	51	34		17		99		+	
З	1	1	5	12	8		8		134		+	

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Середня освіта. Українська мова і література» за спеціальністю 014 Середня освіта. Українська мова і література.

Програма складена д. філол. н., проф. Михайлом ТОРЧИНСЬКИМ
 Підпис Науковий ступінь, вчене звання, ім'я, прізвище викладача

Схвалена на засіданні кафедри української філології
 Протокол від 28 червня 2024 р. № 11. В. о. зав. кафедри Анатолій ЯНЧИШИН
 Підпис Ім'я, прізвище

Робоча програма розглянута та схвалена вченою радою гуманітарно-педагогічного факультету
 Голова вченої ради факультету Людмила СТАНІСЛАВОВА
 Підпис Ім'я, прізвище

2. Пояснювальна записка

Курс «Проблемні питання української мови» є одним із завершальних етапів підготовки магістрів, який передбачає не лише фахове удосконалення, а й розширення світогляду фахівця. Перед студентом постає складний комплекс питань, що по-різному тлумачаться мовознавцями. Необхідність цієї дисципліни визначається потребою в оволодінні студентами сучасними знаннями про проблематику української мови.

Пререквізити – сучасна українська літературна мова.

Кореквізити – переддипломна практика, підготовка і захист кваліфікаційної роботи.

Дисципліна має забезпечити:

- **компетентності**: здатність розв'язувати складні завдання і проблеми навчально-виховної, методичної, науково-дослідницької діяльності в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення науково-педагогічної діяльності; здатність спілкуватися державною мовою на високому рівні як усно, так і письмово; здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел; здатність оперувати основними поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої та літературознавчої науки; здатність застосовувати знання з провідних галузей мовознавства та літературознавства у практичній діяльності; здатність застосовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень з мови та літератури, самостійно проводити науково-дослідницьку роботу; здатність визначати концептуальні моделі мовних фактів та верифікувати їх; реалізовувати обґрунтовані знання основних мовознавчих понять із теорії, історії мови; здатність застосовувати поглиблені знання із мовознавчих, літературознавчих дисциплін для вирішення професійних завдань, вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

- **програмні результати навчання**: володіти державною мовою для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; дотримуватися основ запобігання корупції, суспільної та академічної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесної поведінки серед здобувачів освіти.

Мета дисципліни – узагальнити і поглибити знання магістрантів із теоретичних проблем різних структурних рівнів української мови.

Предмет дисципліни – загальні процеси розвитку української мови і функціонування її на сучасному етапі.

Завдання дисципліни: теоретичне узагальнення здобутих магістрантами знань з української мови; розширення і поглиблення загальнолінгвістичної підготовки випускників університету; ознайомлення студентів з проблемними питаннями теорії і практики української мови.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: аналізувати мовні явища, враховуючи актуальні тенденції у вивченні української мови; працювати з різного типу науково-довідковою літературою; визначати типи відношень у мовній системі; різновиди звукових процесів (фонетичних явищ у сучасній українській мові); дериваційні процеси в лексиці української мови; виділяти частини мови; лексикографічно репрезентувати тематичні групи лексики; аналізувати семантичну структуру речення; володіти сучасними технологіями виокремлення і характеристики мовних одиниць та новітньою лінгвістичною термінологією; оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування; аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці; характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації; здійснювати науковий аналіз мовного й мовленнєвого матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних; дотримуватися правил академічної доброчесності; створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів; використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.

3. Структура залікових кредитів дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:					
	Денна форма			Заочна форма		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
	Перший семестр			Перший семестр		
Змістовий модуль 1. Фонетика	10	6	27	4	2	38
Тема 1. Проблемні питання української мови: історія і сучасність	2		5			7
Тема 2. Проблема формування та походження фонетичної системи української мови.	2		5			7
Тема 3. Класифікація звуків української мови.	2	2	5	2		8
Тема 4. Фонетичні явища в сучасній українській мові.	2	2	6	2		8
Тема 5. Фонетичне членування мовленнєвого потоку.	2	2	6		2	8
Змістовий модуль 2. Лексикологія, морфеміка і словотвір.	10	4	30	2	2	40
Тема 6. Проблема лексичного значення слова і його різновидів в українській мові.	2		6			8
Тема 7. Лексика української мови з погляду походження і сфер уживання	2		6	-	-	8
Тема 8. Діалектологія. Фразеологія..	2	2	6			8
Тема 9. Морфеміка.	2		6	2		8
Тема 10. Словотвір.	2	2	6		2	8
Змістовий модуль 3. Грамматика.	14	7	42	2	4	56
Тема 11. Граматичне значення слова. Класифікація частин мови. Іменник.	2		6		2	8
Тема 12. Прикметник. Числівник. Займенник.	2	2	6			8
Тема 13. Дієслово як частина мови. Дієслівні форми.	2		6	2		8
Тема 14. Прислівник. Службові слова. Вигук.	2	2	6			8
Тема 15. Словосполучення.	2		6			8
Тема 16. Просте речення.	2	2	6		2	8
Тема 17. Просте ускладнене речення. Складне речення.	2	1	6			8
Разом за семестр:	34	17	99	8	8	134

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст лекційного курсу

Номер лекції	Перелік тем лекцій, їхні анотації	Кількість годин
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ФОНЕТИКА		
1.	Проблемні питання української мови: історія і сучасність. Українська мова і сучасна мовна ситуація в Україні. Проблема походження української мови (характеристика різних концепцій). Українська мова серед інших слов'янських мов. Літ.: 2; 3; 6.	2
2.	Проблема формування та походження фонетичної системи української мови. Питання структури мови. Основні і проміжні рівні мови. Історія формування та походження фонетичної системи української мови. Літ.: 2; 3; 6.	2
3.	Класифікація звуків української мови. Фонема. Питання варіантів і варіацій фонем. Фонетична і фонематична транскрипція. Проблематика класифікації звуків (фонем). Літ.: 2; 3; 6.	2
4.	Фонетичні явища в сучасній українській мові. Синтагматичні відношення у фонологічній системі сучасної української мови. Різновиди звукових процесів (фонетичних явищ у сучасній українській мові). Асиміляція. Дисиміляція, Акомодация. Інші фонетичні явища. Евфонія (милослухність). Літ.: 2; 3; 6.	2
5.	Фонетичне членування мовленнєвого потоку. Сегментні і суперсегментні одиниці. Склад. Наголос. Інтонація. Літ.: 2; 3; 6.	2
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. ЛЕКСИКОЛОГІЯ, МОРФЕМІКА І СЛОВОТВІР		
6.	Проблема лексичного значення слова і його різновидів в українській мові Лексико-семантична система мови: сучасний стан і проблеми. Ознаки слова як основної одиниці лексико-семантичної системи мови. Проблема визначення лексичного значення слова. Типологія лексичних значень. Літ.: 2; 3; 6.	2
7.	Лексика української мови з погляду походження і сфер уживання. Лексика української мови з погляду походження і сфер уживання. Стилстична диференціація лексики. Лексико-семантичні зв'язки у словниковому складі. Проблема лексико-граматичних груп української мови. Тенденції розвитку сучасного українського лексикону: чинники стабілізації інновацій. Лексикологія і лексикографія. Літ.: 2; 3; 6.	2
8.	Діалектологія. Фразеологія. Проблема діалектного поділу української мовної території. Сучасні проблеми фразеології як науки. Фразеологізми як знаки вторинної номінації. Основні типологічні ознаки фразеологізмів. Питання фразеологічної варіантності й індивідуально-авторських перетворень. Літ.: 2; 3; 6.	2
9.	Морфеміка. Морфема і морф. Морфемний інвентар сучасної української мови. Критерії кваліфікації основи слова в морфемному аналізі. Інтерференція морфем. Полісемічні й омонімічні морфемі. Синонімія, антонімія і паронімія морфем. Типологія інтерфіксів. Проблема виділення нульових морфем. Літ.: 2; 4; 6.	2
10.	Словотвір. Найважливіші словотвірні категорії. Способи словотворення в українській мові. Історичні зміни структури слова. Типологія дериваційних процесів. Літ.: 2; 4; 6.	2

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ГРАМАТИКА		
11.	Граматичне значення слова. Класифікація частин мови. Іменник. Граматична система мови. Критерії виділення частин мови. Лексико-граматичні категорії іменника. Рід і число. Категорія відмінка. Поділ іменників на відміни і групи. Особливості відмінювання іменників. Літ.: 1; 2; 4; 6.	2
12.	Прикметник. Числівника. Займенник. Різновиди прикметників за значенням та структурою. Ступені порівняння прикметників. Групування числівників за значенням та будовою Розряди займенників. Особливості відмінювання прикметників, числівників і займенників. Літ.: 1; 2; 4; 6.	2
13.	Дієслово як частина мови. Дієслівні форми. Дієслово та його форми. Морфологічні ознаки дієслова (вид, перехідність, стан, спосіб, час, особа). Особливості творення та граматичні ознаки дієприкметників, дієприслівників та безособових форм. Літ.: 1; 2; 4; 6.	2
14.	Прислівник. Службові слова. Вигук. Групування прислівників за значенням та синтаксичною роллю. Походження, будова, семантика та вживання прийменників, сполучників і часток. Модальники. Дієслівні зв'язки. Вигук і звуконаслідувальні слова. Літ.: 1; 2; 4; 6.	2
15.	Словосполучення. Типологія словосполучень, їхні відмінності від слів і речень. Типи синтаксичного зв'язку і синтаксичних відношень у словосполученнях, засоби їх вираження. Літ.: 2; 5; 6.	2
16.	Просте речення. Речення як основна синтаксична одиниця-конструкція. Категорія предикації, типологія наукових підходів до її вивчення. Систематизація простих речень. Головні і другорядні члени речення. Семантична структура речення. Актуальне членування речення. Літ.: 2; 5; 6.	2
17.	Просте ускладнене речення. Складне речення. Просте ускладнене речення як синтаксична одиниця. Принципи класифікації складних речень. Текст. Надфразна єдність. Період. Особливості передачі чужого мовлення. Літ.: 2; 5; 6.	2
Разом:		34

Перелік оглядових лекцій для студентів заочної форми навчання

№ п/п	Зміст практичних занять	Кількість годин
1.	Класифікація звуків української мови. Фонема. Питання варіантів і варіацій фонем. Фонетична і фонематична транскрипція. Проблематика класифікації звуків (фонем). Літ.: 2; 3; 6.	2
2.	Фонетичні явища в сучасній українській мові. Синтагматичні відношення у фонологічній системі сучасної української мови. Різновиди звукових процесів (фонетичних явищ у сучасній українській мові). Асиміляція. Дисиміляція, Акомодация. Інші фонетичні явища. Літ.: 2; 3; 6.	2
3.	Морфеміка. Морфема і морф. Морфемний інвентар сучасної української мови. Критерії кваліфікації основи слова в морфемному аналізі. Інтерференція морфем. Парадигматичні відношення у системі морфем сучасної української мови. Типологія інтерфіксів. Проблема виділення нульових морфем. Літ.: 2; 4; 6.	2
4.	Дієслово як частина мови. Дієслівні форми. Дієслово та його форми. Морфологічні ознаки дієслова (вид, перехідність, стан, спосіб, час, особа). Особливості творення та граматичні ознаки дієприкметників, дієприслівників та безособових форм. Літ.: 1; 2; 4; 6.	2
Разом:		8

4.2. Зміст практичних занять

Перелік практичних занять для студентів *денної* форми навчання

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Класифікація звуків української мови. Літ.: 2; 3; 6.	2
2.	Фонетичні явища в сучасній українській мові. Літ.: 2; 3; 6.	2
3.	Фонетичне членування мовленнєвого потоку. Сегментні і суперсегментні одиниці. Склад. Наголос. Інтонація. Літ.: 2; 3; 6.	2
4.	Лексикологія. Діалектологія. Фразеологія. Літ.: 2; 3; 6.	2
5.	Морфеміка. Словотвір. Літ.: 2; 4; 6.	2
6.	Іменник. Прикметник. Числівник. Займенник. Літ.: 1; 2; 4; 6.	2
7.	Дієслово. Дієслівні форми. Прислівник. Службові слова Літ.: 1; 2; 4; 6.	2
8.	Просте речення Літ.: 2; 5; 6.	2
9.	Просте ускладнене речення. Складне речення. Літ.: 2; 5; 6.	1
Разом:		17

Перелік практичних занять для студентів *заочної* форми навчання

№ з/п	Тема практичного заняття	Кількість годин
1.	Фонетичне членування мовленнєвого потоку. Літ.: 2; 3; 6.	2
2.	Морфеміка. Словотвір. Літ.: 2; 4; 6.	2
3.	Іменник. Прикметник. Числівник. Займенник. Літ.: 1; 2; 4; 6.	2
4.	Просте речення Літ.: 2; 5; 6.	2
Разом:		8

4.3. Зміст самостійної роботи

Самостійна робота студентів *денної* форми навчання полягає в систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до виконання домашніх та контрольних робіт, теоретичного опитування в усній або письмовій формах, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуальних завдань тощо.

На індивідуальну роботу студентам *заочної* форми навчання видається контрольна робота. Вимоги до її виконання, методичні вказівки і варіанти встановлюються методичними рекомендаціями до виконання контрольних робіт, які кожний студент отримує на кафедрі у період настановної сесії.

Зміст самостійної роботи для студентів *денної* форми навчання

Номер теми	Зміст самостійної роботи	Кількість годин (ДФН)
1.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т1. Підготовка до усного опитування.	5
2.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т2. Підготовка до усного опитування.	5
3.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т3. Підготовка до усного опитування й написання самостійної роботи №1.	5
4.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т4. Підготовка до усного опитування.	6
5.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т5. Підготовка до усного опитування й ПО №1 та написання контрольної роботи № 1. Виконання тестів № 1.	6

6.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т6. Підготовка до усного опитування.	6
7.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т7. Підготовка до усного опитування. Виконання тестів № 2.	6
8.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т8. Підготовка до усного опитування й ПО №2. Виконання тестів № 3.	6
9.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т9. Підготовка до усного опитування.	6
10.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т10. Підготовка до усного опитування й ПО №3 та самостійної роботи № 2. Виконання тестів № 4.	6
11.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т11. Підготовка до усного опитування.	6
12.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т12. Підготовка до усного опитування й ПО №4.	6
13.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т13. Підготовка до усного опитування.	6
14.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т14. Підготовка до усного опитування й ПО №5 та написання контрольної роботи № 2. Виконання тестів № 5.	6
15.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т15. Підготовка до усного опитування	6
16.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т16. Підготовка до усного опитування та написання самостійної роботи № 3.	6
17.	Опрацювання теоретичного матеріалу з Т17. Підготовка до усного опитування й ПО №6, написання контрольної роботи №3. Виконання тестів №6.	6
Разом:		99

5. Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних технологій, зокрема таких як: лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні заняття (з використанням інтерактивних технологій, практичних завдань), самостійна робота (індивідуальні завдання) і мають за мету – оволодіння студентами спеціальною термінологією і набуття ними практичних навичок щодо аналізу мовних явищ та вироблення лінгвістичних умінь та навичок тощо.

6. Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час практичних занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування на практичному занятті;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу із змістового модуля;
- підсумкове теоретичне опитування в письмовій формі;
- написання самостійних робіт;
- написання контрольних робіт;
- підсумковий контрольний захід (іспит).

На основі результатів різних форм контролю виставляється підсумкова семестрова оцінка.

Здобувачі мають можливість отримати знання з окремих тем дисципліни шляхом неформальної освіти і звернутися із заявою про перезарахування результатів неформальної освіти згідно з Положенням про порядок визнання та перезарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ <https://bit.ly/3S6OrGt>

Усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватися правил академічної доброчесності (Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти у ХНУ) (<https://cutt.ly/P0NSU1q>).

7. Оцінювання результатів навчання студентів у семестрі

Оцінювання академічних досягнень здобувача вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про контроль і оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ХНУ».

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється шістьма тестуваннями та шістьма підсумковими письмовими опитуваннями.

На практичних заняттях студенти усно відповідають на питання, пов'язані з темою, виконують три самостійні і три контрольні роботи.

Оцінювання знань студентів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за інституційною шкалою	Узагальнений критерій
Відмінно	Студент глибоко і в повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнювальні висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Студент виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних завдань; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть бути окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента будується на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три несуттєві <i>помилки</i> .
Задовільно	Студент виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Водночас набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання, і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Студент виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускає помилки у визначенні понять, перекручує їхній зміст, хаотично й невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка «незадовільно» виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів денної форми навчання у семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота													Самостійна робота						Семестровий контроль								
Самостійна робота			Підсумкове опитування						Усне опитування				Контрольна робота			Тестування						Підсумковий контрольний захід (іспит)					
1	2	3	1	2	3	4	5	6	1	2	3	4	5	6	7	8	9	1	2	3	1	2	3	4	5	6	1
ВК: 0,1			0,1						0,1				0,15			0,15						0,4					

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання студентів заочної форми навчання в семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота										Самостійна робота						Семестровий контроль	
Усне опитування		Самостійна робота			Підсумкове опитування					Контрольна робота	Тестування						Підсумковий контрольний захід (іспит)
1	2	1	2	3	1	2	3	1	1	2	3	4	5	6	1		
ВК: 0,1		0,1			0,1					0,1	0,1						0,5

Оцінювання тестових завдань

Тематичний тест для кожного студента складається із двадцяти тестових завдань, (кількість варіантів відповіді у кожному тесті – п'ять). На тестування відводиться 15 хвилин. Студент проходить тестування в он-лайн режимі в модульному середовищі для навчання MOODLE. При отриманні негативної оцінки тест слід перездати до терміну наступного контролю.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою і шкалою ЄКТС встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведені у таблиці.

Співвідношення вітчизняної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75–5,00	5	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4	<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0–1,99	2	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

8. Питання для самоконтролю здобутих студентами результатів навчання

- Українська мова і сучасна мовна ситуація в Україні.
- Проблема походження української мови (характеристика різних концепцій).
- Українська мова серед інших слов'янських мов.
- Питання структури мови. Основні і проміжні рівні мови.
- Історія формування фонетичної системи української мови.
- Фонема. Питання варіантів і варіацій фонем.
- Проблематика класифікації звуків (фонем).
- Фонетична і фонематична транскрипція.
- Синтагматичні відношення у фонологічній системі сучасної української мови. Різновиди звукових процесів (фонетичних явищ у сучасній українській мові). Асиміляція. Дисиміляція, Акомодация. Інші фонетичні явища.
- Сегментні і суперсегментні одиниці. Інтонація. Наголос. Склад. Евфонія (милозвучність).
- Лексико-семантична система мови: сучасний стан і проблеми. Ознаки слова як основної одиниці лексико-семантичної системи мови. Проблема визначення лексичного значення слова.
- Типологія лексичних значень.
- Лексика української мови з погляду походження і сфер уживання.
- Стилістична диференціація лексики. Лексико-семантичні зв'язки у словниковому складі. Проблема лексико-граматичних груп української мови. Тенденції розвитку сучасного українського лексикону: чинники стабілізації інновацій.
- Лексикологія і лексикографія.
- Проблема діалектного поділу української мовної території.
- Сучасні проблеми фразеології як науки. Фразеологізми як знаки вторинної номінації. Основні типологічні ознаки фразеологізмів. Питання фразеологічної варіантності й індивідуально-авторських тем перетворень.
- Морфема і морф. Морфемний інвентар сучасної української мови. Критерії кваліфікації основи слова в морфемному аналізі. Полісемічні й омонімічні морфеми. Синонімія, антонімія і паронімія морфем. Типологія інтерфіксів. Проблема виділення нульових морфем.
- Морфемні явища в українській мові. Складнощі в розмежуванні морфем.
- Найважливіші словотворчі категорії. Способи словотворення в українській мові. Історичні зміни структури слова. Типологія дериваційних процесів.
- Грамматична система мови. Критерії виділення частин мови.

22. Лексико-граматичні категорії іменника. Рід і число. Категорія відмінка. Поділ іменників на відміни і групи. Особливості відмінювання іменників.
23. Різновиди прикметників за значенням та структурою. Ступені порівняння прикметників.
24. Групування числівників за значенням та будовою
25. Розряди займенників.
26. Дієслово та його форми. Морфологічні ознаки дієслова (вид, перехідність, стан, спосіб, час, особа).
27. Особливості творення та граматичні ознаки дієприкметників, дієприслівників та безособових форм.
28. Групування прислівників за значенням та синтаксичною роллю.
29. Походження, будова, семантика та вживання прийменників, сполучників і часток.
30. Модальники. Дієслівні зв'язки. Вигук і звуконаслідувальні слова.
31. Типологія словосполучень, їхні відмінності від слів і речень.
32. Типи синтаксичного зв'язку і синтаксичних відношень у словосполученнях, засоби їх вираження.
33. Речення як основна синтаксична одиниця-конструкція. Категорія предикації, типологія наукових підходів до її вивчення. Систематизація простих речень.
34. Головні і другорядні члени речення.
35. Семантична структура речення.
36. Актуальне членування речення.
37. Просте ускладнене речення як синтаксична одиниця.
38. Принципи класифікації складних речень.
39. Текст. Надфразна єдність. Період.
40. Особливості передачі чужого мовлення.

9. Методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Проблемні питання української мови» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

10. Рекомендована література

Основна література

1. Вихованець І. Р., Городенська К. Г., Загнітко А. П., Соколова С. О. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.
2. Караман С. О., Караман О. С., Плющ М. Я. Сучасна українська літературна мова. Київ: Літера ЛТД, 2011. 560 с.
3. Сучасна українська літературна мова: Лексикологія. Фонетика. Мойсієнко А. К., Бас-Кононенко О. В., Бондаренко В. В. та ін. Київ: Знання, 2010. 270 с.
4. Сучасна українська мова. Морфологія. За редакцією Мойсієнка А. К. Київ: Знання, 2013. 238 с.
5. Сучасна українська мова. Синтаксис. За редакцією Мойсієнка А. К. Київ: Знання, 2013. 524 с.
6. Торчинський М. М. Проблемні питання української мови: електронний конспект лекцій. Хмельницький, 2014. 334 с.

Додаткова література

7. Баркасі В. В., Каленюк С. О., Коваленко О. В. Словник лінгвістичних термінів для студентів філологічних факультетів. Миколаїв: МНУ імені В. О. Сухомлинського, 2017. 192 с.
8. Вербич С. О. Граматика української мови в таблицях за оновленим правописом. Київ: Арій, 2020. 127 с.
9. Голянич М. І., Стефурак Р. І., Бабій І. О. Словник лінгвістичних термінів: лексикологія, фразеологія, лексикографія. Івано-Франківськ: Сімик, 2011. 272 с.
10. Загнітко А., Миронова Г. Синтаксис української мови Теоретико-прикладний аспект. Брно: Masarykova univerzita, 2013. 223 с.
11. Загнітко А. П. Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни. Донецьк: ДонНУ, 2012. 402 с.
12. Загнітко А. П. Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис. Донецьк: БАО, 2011. 992 С.

13. Лаврінець О. Я., Симонова К. С., Ярошевич І. А. Сучасна українська літературна мова. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2019. 524 с.
14. Малюга Н. М. Шарманова Н. М. Сучасна українська літературна мова: лексикологія, фразеологія, лексикографія. Кривий Ріг: КПП ДВНЗ «КНУ», 2012. 82 с.
15. Плющ М. Я. Граматика української мови. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. Київ: Видавничий Дім «Слово», 2010. 328 с.
16. Проблемні питання української мови: збірник вправ і завдань для магістрантів спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова та література. Укладач Торчинський М. М. Хмельницький, 2023. 100 с.
17. Проблемні питання української мови : методичні рекомендації для виконання контрольної роботи здобувачами освіти заочної форми навчання другого (магістерського) рівня за ОПП «Середня освіта. Українська мова та література». Укладач Торчинський М. М. Хмельницький, 2023. 100 с.
18. Селіванова О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава: Довкілля, 2010. 769 с.
19. Торчинський М. М. Займенник у системі частин мови: проблемні питання. *Поділля. Філологічні студії*. Хмельницький, 2023. Випуск 16, том 2. С. 79–92.
20. Торчинський М. М. Складні питання теорії і практики української мови та специфіка їх вивчення магістрантами. *Магістр української філології: теорія і практика навчання*: колективна монографія. Хмельницький : ХНУ, 2021. С. 91–103.
21. Торчинський М. М., Торчинська Н. М. Систематизація частин мови з прикметниковим типом відмінювання в українській мові. *Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. Філологічні науки*. 2023. Вип. 3 (101). С. 216–229.
22. Торчинський М. М.. Числівник у системі частин мови: проблемні питання. *Славістичні студії: лінгвістика, літературознавство, дидактика*: збірник наукових праць. Хмельницький, 2023. Випуск тринадцятий. С. 159–180.
23. Українська мова (енциклопедія). Редколегія: Русанівський В. М., Тараненко О. О. та ін. Київ: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с.
24. Українсько-англійський словник лінгвістичної термінології. Укладачі Коломієць Л. В., Паламарчук О. Л., Стрельчук Г. П., Шевченко М. В. Київ: Освіта України, 2013. 455 с.
25. Шевельов Ю. Нарис сучасної української літературної мови та інші лінгвістичні студії (1947 – 1953 р.). Київ: Темпора, 2012. 664 с.
26. Шевчук С., Кабиш О., Клименко І. Сучасна українська літературна мова. Київ: Алерта, 2011. 544 с.

11. Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище Хмельницького національного університету (Кафедра української філології, курс «Проблемні питання української мови»). URL: <https://msn.khnu.km.ua>.
2. Електронна бібліотека університету. URL: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/p1age_lib.php.
3. Репозитарій ХНУ. URL: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.